

РЕШЕНИЕ

на Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства, за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна акредитация по професионално направление 8.4 Театрално и филмово изкуство в Педагогическия факултет на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

1. Хронология на процедурата:

Процедурата за програмна акредитация на професионално направление 8.4 Театрално и филмово изкуство в Педагогическия факултет на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ е открита на заседание на ПКХНИ на 13.09.2017 (Протокол № 11) по искане на висшето училище (вх. № 572/04.09.2017). Експертната група и наблюдаващият процедурата са определени с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 15.02.2018 (Протокол №3) и извършиха проверка на оценяваната институция в периода 06.03 - 08.03.2018 г.

На заседание, проведено на 11.04.2018 (Протокол № 4), на основание чл. 88 а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група.

При предходната акредитация ПКХНИ дава положителна оценка на професионално направление 8.4 Театрално и филмово изкуство със специалност "Актьорство за драматичен театър" на основание оценка 7,74 с решение от 04.09.2013 г. (Протокол №14). При взетите решения е дала 4 препоръки, като част от тях са изпълнени частично.

2. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на професионално направление в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 4/.

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „При извършване на обучение в професионалното направление се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище“

Пловдивският университет и Педагогическият факултет имат ясно регламентирани структури на всички равнища. Те реализират последователна система за обучение на студентите, имат правилници и правила, създадени и периодично актуализирани в съответствие с държавната нормативна уредба.

Съществува обратна връзка за мнения относно управлението и качеството на образованието чрез семинари, работни съвещания, дискуссионни клубове и пр. Налични са нормативни документи на ВУ, които са гарант за стройна система и за качеството на обучение.

Основен принцип при разработването на учебната документация в професионално направление 8.4. „Театрално и филмово изкуство“, специалност „Актьорство за драматичен театър“, ОКС „бакалавър“, редовно обучение, е обучение, съчетаващо духа на класическото университетско образование с потребностите на конкурентната пазарна среда.

За постигането на тези цели, през учебната 2017/2018 година е влязъл в сила нов учебен план на специалността, разработен след задълбочени анализи на пазара на труда в сферата на културата и проучвания на мнението на студенти и работодатели.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2. „Управление на качеството на образованието“

Експертната група установи, че обучението в професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство за периода на проверка съответства на мисията и целите на ПУ. В ПФ е създадена Факултетна комисия по качеството, която спазва утвърдените правила и отчита своята дейност спрямо различните професионални направления, включително и за специалността „Актьорство за драматичен театър“. През отчетния период са проведени анкети, с резултатите от които е съобразен новият учебен план на специалността.

В ПУ има действащ, публично оповестен Етичен кодекс и Етични комисии, работещи на ниво университет и ниво ПФ, които гарантират необходимата академична среда за качествено образование. ЕГ не установи случаи на корупция и дискриминация.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1.в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „ВУ извършва обучение по професионалното направление като прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, (квалификационни характеристики, учебни планове и програми и др.) при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни“

Правилата за актуализиране на учебната документация са регламентирани в Правилника за устройството, управлението и дейността на ПУ "Паисий Хилендарски". Съществуват и конкретни процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация, при съдействието на представители на партньорски организации, студенти и други заинтересовани страни.

Учебният план и учебните програми в ОКС „бакалавър“ са разработени в съответствие със законовите изисквания за този тип учебна документация. Квалификационната характеристика съдържа анотация с описание на целите, квалификационните изисквания и правила за квалификация, профила на специалността и неговата специфика. Определени са компетенциите и уменията на завършилите, както и правилата за изпитване, оценяване и завършване. През 2017 в секцията по Актьорство към Катедрата по естетическо възпитание на ПУ е направен анализ на пазара в сферата на театъра. В новия учебен план на специалността „Актьорство за драматичен театър“ по препоръка на студентите са предвидени по-голям брой часове по профилиращите дисциплини. Съобразно препоръките на работодателите е увеличен броят часове по гласово-говорна подготовка и художествено слово. Въведени са нови избираеми и факултативни дисциплини, които дават на студентите специфични компетенции. Новият учебен план съдържа 29 избираеми и 22 факултативни дисциплини. В сравнение с 2013 г., общият брой часове по избираемите и факултативните дисциплини е увеличен с 3.30%, а броят на кредитите, получавани от тях е с 6% повече. Съотношението между задължителните и избираемите и факултативните дисциплини в общия хорариум е 65% за задължителните и 35% за избираемите и факултативните дисциплини, взети заедно.

Учебният план и програмата на специалността „Актьорство за драматичен театър“ в ОКС „бакалавър“ съответстват на изискванията на кредитната система. Създадена е стандартна институционална форма за изготвяне на учебната документация. В ПФ действа система за осигуряване, поддържане и контрол на качеството на обучението, която следи спазването на стандартите.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1.в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/: „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответното професионално направление“

Студентите разполагат с необходимата информация за професионалната квалификация на специалностите и възможностите за тяхната реализация. Квалификационната характеристика е съобразена с Национална класификация на професиите и длъжностите.

Включването на студентите от специалността в практическо обучение е 100%. Това се осигурява чрез структурата на учебния план, в който практическото обучение доминира над теоретичното. Задължителното участие на студентите в спектаклите на Учебния театър дава постоянна публичност на резултатите от обучението. Особен интерес за студентите представлява проект BG 051PO001-3.3.07.-0002 СТУДЕНТСКИ ПРАКТИКИ, осъществен с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, в който са участвали над 30 студенти от специалността,

В периода 2014-2017 специалността са завършили 46 души. От тях 27 души работят по специалността си. Големият брой практически занятия в специалността „Актьорство за

драматичен театър” осигурява ежедневна и близка връзка между преподаватели и студенти. Педагогическият диалог в специалността е изграден върху доверие и взаимно уважение. Съществуват критерии за обективно оценяване на знанията на студентите. Създадена е система за разглеждане на жалбите на студентите. ЕГ не установи нарушаване на академичните правила.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/: „Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане“

ПУ оповестява публично приетите документи, очертаващи „жизнения цикъл на студента“, в т.ч. и на дисциплините по 8.4. Театрално и филмово изкуство в ПФ. Дипломирането по специалността става с практически държавен изпит. Процесът на адаптиране на приетите студенти включва периодично провеждане на информационни срещи за разясняване на условията и процедурите на обучение и практика. Студентите са добре информирани за възможностите за професионална реализация и по неформален път, поради добрите контакти на преподавателите с представителите с различни културни институции. ПУ и ПФ изграждат организация за поддържане и развитие на сътрудничество с други висши училища и организации. Сключени са 2 рамкови договори и договори за мобилности по програма „Еразъм“, но по тях няма реализирани обмени.

В ПФ са създадени подходящи и устойчиви условия за финансиране и осъществяване на научноизследователска и художественотворческа дейност от студенти. През периода 2014-2017общо 68 студенти от специалността са участвали в 4 студентски научни форума с художествени изяви, научни доклади и съобщения, презентации и представления.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1.в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 5 /1-10/: „Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на професионалното направление“

Като част от ПУ, в ПФ има установен ред за развитие на професионалната квалификация и академичното израстване на преподавателите, който е общ за университета и се урежда посредством действащите в страната нормативни документи и вътрешни правилници.

Всички дисциплини от учебния план са обезпечени с преподаватели на основен трудов договор към ПУ. През отчетния период и към настоящия момент академичният състав включва преподаватели от различни специалности - 67 щатни и хонорувани преподаватели (27 по профилиращите задължителни дисциплини, 22 по избираемите и 18 по факултативните), общо 73 учебни дисциплини. Всички задължителни, избираеми и факултативни дисциплини се водят от преподаватели в съответствие с шифъра на специалността. От целия преподавателски състав на основен трудов договор в ПУ са 51 души (76,12%), а 16 души (23,88%) са гост лектори. От целия преподавателски състав 50 души (74.63%) са хабилитирани, като 39 от тях са на основен трудов договор в ПУ: 19 от тях (32.76%) са професори, 31 (53.45%) са доценти и 8 (13.79%) са гл. асистенти с научна степен „доктор“. Нормативният минимум от хабилитирани преподаватели на основен трудов договор в ПУ е осигурен – те са 78% от хабилитирания преподавателски състав. В преподавателския състав липсва театровед или театрален теоретик на ОТД към ПУ. В резултат на мерките, взети по изпълнение на препоръките на НАОА от предходната акредитация, средната възраст на хабилитираните преподаватели и асистенти по „Актьорско майсторство за драматичен театър“ от 61 години през 2013 е намалена на 55 години през 2017.

Създадени са условия за международна мобилност на преподавателите, но договор по специалността има сключен само с един ВУЗ . Това е и причина за реализирания малък брой преподавателски мобилности.

Констатации за изпълнение на критерий 5.2. в съответствие със стандарт 5 от ESG - част 5 /1-10/: „Научноизследователската и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея“

Участието на преподавателите от ПФ във вътрешни, национални и международни проекти се извършва в съответствие със Стратегията за развитие и прилагане на резултатите от научноизследователската дейност в ПУ и Националната стратегия за развитие на научните изследвания 2020. Общият брой проекти, по които са работили преподавателите от специалността за отчетния период са 55. За периода на акредитация се отчитат 45 авторски книги (монографии и тематично-проблемни сборници, в т.ч. в чужбина), 300 студии и статии, от които 68 в чужбина; участия с 66 доклада в национални научни конференции и с 57 в международни научни конгреси, конференции и симпозиуми. Броят публикации на един преподавател на ОТД за отчетния период е 3,97. Художествено-творческата дейност на преподавателите е добре представена. При студентите се е повишила 2 пъти в сравнение с предишния акредитационен период. Специалността е добре разпознаваема в професионалните среди и студентите имат реален достъп до професионална изява.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/: „Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова“

Лекционните занятия във ПФ се водят основно в Нова сграда на ПУ на бул. „България“ 236. Учебните зали там изцяло са обновени и модернизирани. Има възможност за ползване на новите общежития. В процес на ремонтни дейности е и нова зала за работа с камера и мултимедия. Осигурен е достъп до онлайн библиотечни фондове и други масиви информация, изградена е и УЕБИНАРНА СИСТЕМА за онлайн семинари, наблюдения и презентации с професионалисти и колеги от целия свят. Ръководството на ПФ обезпечава финансово научноизследователската и художественотворческата дейности в специалността, като осигурява и средства за костюми и реквизит за изпитните работи. На 1-ви курс се отпускат по 700 лева, за 2-ри курс – по 1000. За 3-ти и 4-ти курс сумата е по 2500 лева. За обучението на студентите в ПФ е изградена компютърна база на обща площ 160 кв. м. и общо 106 работни места.

В Педагогическия факултет на ПУ като лекционни и семинарни учебни зали за специалността „Актьорство за драматичен театър“ се използват 3 семинарни зали с по 26 места. Учебният театър е с площ 120 м², с класически тип сцена и 48 места в амфитетрална зрителска зала. Залата е оборудвана с пулт за управление на осветлението с 24 канала. Звуковата уредба се състои от пулт, усилвател, 2 мултифункционални аудиосистеми, 4 тонколони x 350 W. Малката репетиционната зала (35-та аудитория) е 40м². В нея е изградена сцена и осветителен мост с 5 вани.

Университетската библиотека предоставя неограничен достъп до лицензирани национални и международни бази данни и електронен каталог с библиографско описание на актуална учебна и специализирана литература. Педагогическата библиотека разполага с 65486 тома научна литература и има 23 работни места за читатели. В нея е обособен фонд специализирана литература за специалността „Актьорство за драматичен театър“. Той включва 3 раздела: научна литература, драматургия и периодика. В момента фондът разполага с 584 заглавия.

В разговора на ЕГ със студентите, беше изразено желанието на студентите за обновяване на техниката (осветителна и озвучителна) на театралната сцена и повишаване на бюджетите за представления, особено в първа и втора година. Студентите потвърдиха оказваната финансова и логистична подкрепа от ПУ при организиране на турнета и участие във фестивали.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по професионалното направление и последващата реализация на завършилите“

В ПУ има изградена система за управление на информацията. На територията на ПФ функционира първият в ПУ „Университетски център за кариерно развитие”, който събира, съхранява и предоставя информация, както за възможностите на студентите за професионалната им реализация, така и за актуалното им кариерно израстване. Добър знак е и това, че местата в специалността „Актьорство за драматичен театър“ се запълват още на първо класиране. Документацията, свързана с учебния план и учебната програма на специалност „Актьорство за драматичен театър“, е достъпна в Катедрата по естетическо възпитание. Прави се редовен мониторинг на актуалното състояние на оценките от положените изпити, както и мониторинг за записалите и прекъсналите студенти. Обучаващата катедра и направлението като цяло поддържат база данни за съдържанието на сродни специалности и образователно-квалификационни степени във водещи висши училища в страната.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по професионалното направление“

Необходимата информация за студентите от специалност „Актьорство за драматичен театър“ в Пловдивския университет се съдържа в специализирания сайт на Педагогическия факултет. Там е предоставена актуална информация, предназначена за настоящите и бъдещите студенти, както и за обществеността, очертаваща целия „жизнен” цикъл на обучаемите. Студентите имат лесен достъп до регулярно подаваната информация за всичко, което се отнася до тяхното обучение. Това е организирано чрез няколко канала, основен сред които е специализираният сайт на Педагогически факултет. Постиженията от научен и творчески характер, които студентите от програмата реализират, редовно се публикуват на страницата на Педагогическия факултет, в социалните мрежи и във вестник „Пловдивски университет“, където могат да бъдат открити и рецензии за спектаклите, изнесени на сцената на учебния театър. Научните постижения (главно на преподавателите) се популяризират посредством научните издания на ПУ – годишници, сборници и др. Създадени са условия за мобилност на преподавателите и студентите по програмата „Еразмус“, но до този момент те не са се възползвали от нея. ЕГ препоръчва ръководството на специалността да положи усилия последното да бъде променено.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по професионалното направление“

В ПУ „Паисий Хилендарски“ съществува система за управление и мониторинг на качеството на образователния процес. Тя се осъществява чрез изградените в структурните звена Комисии по качеството (осъществяваща вътрешен контрол и назначена от декана), Комисии по атестирането, Комисии по атестиране на учебните планове, Консултативна комисия във връзка с РАС, работещи в тясно сътрудничество с катедрите и факултетното ръководство. Мнението на студентите е от съществена важност, а политиката на ПФ е насърчителна в това отношение. Това бе потвърдено пред ЕГ от студентите. Процедурата за оценяване е прозрачна и надеждна. Положителна роля играе спецификата на оценяването на работата на студентите от специалността „Актьорство за драматичен театър“ - публично оценена по време на спектаклите с тяхно участие, на сцената на Учебен театър и на други професионални сцени.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1.в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/: „Институциите извършват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по професионалното направление“

В ПФ съществува изградена и добре функционираща система за контрол и поддържане на качеството на образователния процес, както и вътрешно акредитиране и самооценка. За професионалното направление регулярно се осъществяват процеси на самооценяване и външни одити от агенции, признати на национално и международно ниво, и се изпълняват направените препоръки. Анализът на състоянието на пазара на труда в сферата на изкуствата и тенденциите в него е непрекъснат процес в професионално направление 8.4.Театрално и филмово изкуство. Сравнителният анализ показва съвместимостта на учебната програма на „Актьорско майсторство за драматичен театър“ с чуждестранните учебни заведения. Преимущество на новия учебен план на специалността е широкият спектър от избираеми и факултативни дисциплини, които разкриват добри възможности за избор на бъдеща по-тясна специализация. В състава на комисиите за семестриални и държавни изпити се канят хабилитирани преподаватели от НАТФИЗ, ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград и специалисти от практиката, което е добър начин за получаване на обективна информация за постиженията на студентите.

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване и обсъждането, проведено на **25.04.2018 (Протокол № 5)**, членовете на Постоянната комисия, на основание чл. 88а, ал. 5, т. 1 от ЗВО и чл. 38, ал. 2 от ПДНАОА, гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на професионално направление по десетобалната система в съответствие с чл. 79, ал. 1 на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА „Правила за гласуване на процедури за акредитация и оценяване на проекти”, Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика взе следното **РЕШЕНИЕ**:

1. Дава програмна акредитация на професионално направление 8.4 Театрално и филмово изкуство от област на висше образование 8. Изкуства на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, на основание обща оценка 8.43 (осем цяло и четиридесет и три стотни).

за ОКС „бакалавър“ по:

- Актьорство и драматичен театър - редовна форма на обучение;

2. Сроктът на валидност на акредитацията е ПЕТ години, съгласно чл. 79, ал. 4 от ЗВО.

**3. Определя капацитет на професионално направление 8.4 Театрално и филмово изкуство в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, област на висше образование 8. Изкуства, в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, както следва:
за ОКС „бакалавър“ – 60 студенти (редовна форма на обучение).**

Общо за професионалното направление: 60 студенти.

Постоянната комисия по хуманитарни науки и изкуства формулира следните **препоръки**:

1. В специалността „Актьорство за драматичен театър“, ОКС „бакалавър“ да бъде назначен преподавател със специалност ТЕАТРОЗНАНИЕ.

Срок: септември 2019

2. Да се осигури финансиране за обновяване на техниката на сцената на Учебен театър и за обогатяване на библиотечния фонд по специалността.

Срок: септември 2019

3. Да се реализира студентска и преподавателска мобилност по програмата „Еразъм“.

Срок: постоянен

Общата словесна оценка в съответствие с получената числова е: съществено съответствие.

Председател на ПКХНИ:

(проф. Людмил Христов)